

Extra capaciteit A15 Papendrecht – Hardinxveld-Giessendam

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

18 oktober 2005 / rapportnummer 1637-37

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Extra capaciteit A15 Papendrecht - Hardinxveld-Giessendam

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Extra capaciteit A15 Papendrecht - Hardinxveld-Giessendam,

uitgebracht aan de Minister van Verkeer en Waterstaat door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Extra capaciteit A15 Papendrecht - Hardinxveld-Giessendam,

de secretaris

mr. M.J. Monninkhof

de voorzitter

dr. D.K.J. Tommel

Utrecht, 18 oktober 2005

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan de Minister van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Personenvervoer
p/a de heer F. de Jong
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

uw kenmerken
DGP/WV/u.05.01669

uw brief
d.d. 15 augustus 2005

Ons kenmerk
1637-37/Mf/Jr

Onderwerp
Advies voor richtlijnen MER voor
Extra capaciteit A15 Papendrecht –
Hardinxveld-Giessendam

Doorkiesnummer
(030) 234 76 22

Utrecht,
18 oktober 2005

Geachte Minister,

Met bovengenoemde brief¹ stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het project Extra capaciteit A15 Papendrecht – Hardinxveld-Giessendam. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan. De procedure is van start gegaan met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant op 15 augustus 2005².

De startnotitie geeft een goed beeld van de in het MER te onderzoeken alternatieven en effecten. De Commissie³ sluit in dit advies derhalve aan op de inhoud van deze startnotitie. Het advies bespreekt uitsluitend die punten waarbij naar de mening van de Commissie een aanvulling of precisering noodzakelijk is. Dit advies is mede gebaseerd op de inspraakreacties⁴ die via het bevoegd gezag zijn ontvangen.

Hoofdpunten van het advies

De volgende punten worden beschouwd als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

¹ Zie bijlage 1 voor brief.
² Zie bijlage 2 voor kennisgeving in Staatscourant.
³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep.
⁴ Zie bijlage 4 voor overzicht inspraakreacties.

1. *Verkeer*. De verwachte verkeersintensiteiten;
2. *Luchtkwaliteit*. Het MER moet aangeven in hoeverre de luchtkwaliteit voldoet aan de ter zake geldende normering. Geef aan wat er gedaan wordt om de luchtkwaliteit te verbeteren;
3. *Geluid*. Te nemen geluidreducerende maatregelen moeten in het MER onderbouwd en uitgewerkt worden;
4. *Externe veiligheid*. Geadviseerd wordt de berekeningen conform de RBM II methode uit te voeren;
5. *Samenvatting*. Presenteer een zelfstandig leesbare samenvatting, met goed kaartmateriaal, die duidelijk is voor burgers en geschikt voor bestuurlijke besluitvorming.

Probleemstelling, doel en beleid

Beschrijf in de probleemstelling voor welke knelpunten het voornemen een oplossing moet bieden. Uit de startnotitie blijkt dat het verhogen van de doorstroming het belangrijkste motief is. De startnotitie geeft onvoldoende onderbouwing van de knelpunten. Betrek in de probleemanalyse het functioneren van het gehele wegvak tussen de A16 en de A27 en eventueel ook dat van aanliggende wegvakken, zowel op het hoofdwegenet als op het onderliggend wegenet. Geef aan in welke mate er sprake is van sluipverkeer via parallelle routes⁵. Maak gebruik van zo recent mogelijke gegevens, maar houdt tevens rekening met het feit dat er reeds geruime tijd werkzaamheden plaatsvinden aan de A15, die tot een verstoring van het beeld kunnen leiden. Voeg aan het onderdeel beleid het provinciale planologische project Merwedezone toe⁶.

Alternatieven

Beschrijf de alternatieven volgens de opzet zoals in hoofdstuk 3 van de startnotitie is aangegeven. Indien zou blijken dat één of meer alternatieven leiden tot het overschrijden van grenswaarden voor de luchtkwaliteit, ook al is dat toe te schrijven aan bijvoorbeeld het heersende achtergrondniveau, dan dient te worden aangegeven welke mitigerende en compenserende maatregelen genomen kunnen worden om zoveel mogelijk te voldoen aan de grenswaarden.

Verder adviseert de Commissie om bij het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) een variant door te rekenen met een 80 km/h regime, met het oog op mogelijke knelpunten ten aanzien van lucht en geluid. Geef in het mma ook de effecten van andere denkbare maatregelen aan, zoals bijvoorbeeld stil asfalt.

Milieuaspecten

Verkeer

De verkeersberekeningen vormen een belangrijke basis voor de effectbeschrijving van geluid, luchtkwaliteit en veiligheid. De prognoses van het wegverkeer dienen te worden onderbouwd op basis van een berekening met een adequaat verkeers- en vervoermodel, bijvoorbeeld het NRM. Naast de verkeersintensiteiten zijn de belangrijkste verkeersaspecten die aan de orde moeten komen:

⁵ Zie bijlage 4, inspraakreactie 23, 49, 51.

⁶ Zie bijlage 4, inspraakreactie 51 en 52.

- de ontwikkeling van het vrachtverkeer en het vervoer van gevaarlijke stoffen⁷ voor tenminste 2015;
- de verdeling van het verkeer over de A15 en het onderliggend net⁸.

Luchtkwaliteit

Het MER moet inzicht geven in de huidige en toekomstige situatie van de luchtkwaliteit bij autonoom beleid en bij realisatie van het initiatief. De luchtkwaliteit dient beoordeeld te worden conform het Besluit luchtkwaliteit 2005. Geef bij overschrijding van normen aan welke maatregelen genomen worden zodat inzichtelijk wordt dat het maximale is gedaan om te voldoen aan de grenswaarden⁹. Hierbij dient gebruik te worden gemaakt van de Meetregeling luchtkwaliteit 2005.

Geluid

Verschaf in het MER inzicht in de geluidbelasting en het aantal gehinderden ten gevolge van wegverkeer ter hoogte van bestaande¹⁰ en toekomstige geluidgevoelige bestemmingen. Geef deze geluidbelasting weer in geluidcontouren. Daar waar sprake is van een relevante afname van geluidbelasting of aantal gehinderden op gevels van woningen (bijvoorbeeld door mitigerende maatregelen) dient dit eveneens te worden gekwantificeerd.

De Wet geluidhinder wordt in het kader van de modernisering instrumentarium geluidbeleid, fase 1 gewijzigd. Dit impliceert dat de geluidbelasting in de nabije toekomst in de uniforme Europese dosismaat L_{den} moet worden uitgedrukt. De Commissie adviseert om hiermee rekening te houden.

Het akoestisch rekenmodel dient voldoende detailniveau te bevatten om de beperkte onderlinge verschillen tussen de verschillende alternatieven te kunnen kwantificeren.

Trillingen

Het MER dient inzicht te verschaffen in welke gebieden en situaties trillingshinder kan optreden. In de gebieden waar thans reeds trillingshinder wordt ondervonden, dient het trillingsniveau te worden gekwantificeerd en beoordeeld conform de geldende Stichting Bouwresearch (SBR)-richtlijnen. Tevens dient te worden aangegeven welke maatregelen noodzakelijk en mogelijk zijn om de trillingshinder te voorkomen.

Externe veiligheid

In de startnotitie is aangegeven dat in de huidige situatie sprake zou zijn van overschrijding van de grenswaarden voor het plaatsgebonden risico en de oriënterende waarde van het groepsrisico. Deze gegevens zijn verkregen met behulp van de indicatieve rekenmethode IPORBM. Deze indicatieve methode is onvoldoende nauwkeurig voor een goede beoordeling in de onderhavige situatie. Geadviseerd wordt de berekeningen conform de RBM II methodiek uit te voeren. Deze rekenmethodiek geeft in de onderhavige situatie een beter inzicht in de externe veiligheid.

⁷ Zie bijlage 4, inspraakreactie 15.

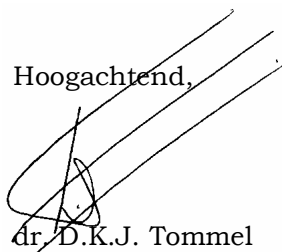
⁸ Zie bijlage 4, inspraakreactie 52.

⁹ Zie bijlage 4, inspraakreactie 48, 49.

¹⁰ Zie bijlage 4, inspraakreactie 29.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. D.K.J. Tommel

Voorzitter van de werkgroep m.e.r.

Extra capaciteit A15 Papendrecht – Hardinxveld-Giessendam

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Extra capaciteit A15 Papendrecht - Hardinxveld-Giessendam

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 15 augustus 2005 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Personenvervoer

De voorzitter van de Commissie voor de Milieu-
Effectenrapportage,
t.a.v. Ir. N.G. Ketting
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	18 AUG. 2005
nummer	
dossier	1637 1+2
kopie naar :	bieb / Hl / ab / gl

Contactpersoon
F. de Jong
Datum
15 augustus 2005
Ons kenmerk
DGP/WV/u.05.01669
Onderwerp
Aanbieding Startnotitie

Doorkiesnummer
070-351.6209
Bijlage(n)
10
Uw kenmerk
-

Geachte heer Ketting,

Hierbij doe ik u toekomen, overeenkomstig de Wet Milieubeheer, de startnotitie A15 Papendrecht-Hardinxveld-Giessendam. Ik verzoek u mij advies uit te brengen binnen 9 weken na publicatie welke is voorzien van 16 augustus tot 18 oktober 2005.

Ik verzoek u uw advies toe te zenden aan:

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Directoraat-Generaal Personenvervoer
Beleidsgroep Wegen
T.a.v. dhr. F. de Jong
Postbus 20901
2500 EX Den Haag.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze
DIRECTEUR-GENERAAL PERSONENVERVOER,

drs. S. Riedstra

Directoraat-Generaal Personenvervoer
Postadres : Postbus 20901, 2500 EX Den Haag
Bezoekadres : Plesmanweg 1-6, Den Haag

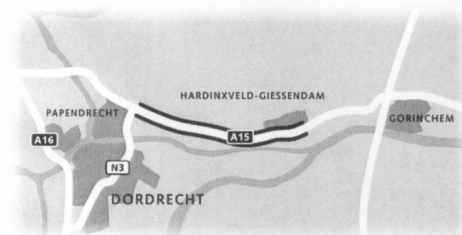
Telefoon : (070) 351 7176
Fax 070-351.6591
E-mail frank.jong@dgp.minvenw.nl
Internet : www.minvenw.nl/dgp/wegwijzer/

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie A15 Papendrecht - Hardinxveld-Giessendam in Staatscourant nr. 156 d.d. 15 augustus 2005

Inspraak Startnotitie extra capaciteit A15 Papendrecht - Hardinxveld-Giessendam

Van 16 augustus tot en met 12 september 2005 ligt de Startnotitie extra capaciteit A15 Papendrecht - Hardinxveld-Giessendam ter inzage. De startnotitie doorloopt een inspraakprocedure overeenkomstig de Tracéwet, de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht. Op grond daarvan kunt u tot en met 12 september uw mening geven over de inhoud van de startnotitie.

De A15 Papendrecht - Hardinxveld-Giessendam

Op de A15 tussen Papendrecht en Hardinxveld-Giessendam staan vrijwel dagelijks files. Het wegvak kan het toenemende verkeer steeds minder goed verwerken. In zowel de ochtend- als in de avondspits treden doorstromingsproblemen op in beide richtingen. In de ochtendspits zijn de problemen het grootst in de richting van Rotterdam en in de avondspits in de richting van Gorinchem. Dit probleem is in de afgelopen jaren groter geworden. Ook voor de komende jaren wordt een groei van het verkeer voorzien, waardoor het probleem steeds nijpender zal worden. Daarom wil Rijkswaterstaat de wegcapaciteit tussen de aansluiting Papendrecht en de aansluiting Hardinxveld-Giessendam vergroten door middel van het aanleggen van een extra rijstrook.

Voor het verbeteren van de doorstroming op de A15 worden verschillende mogelijkheden onderzocht:

- een verbreding met een permanente openstelling;
- een spitsstrook (een tijdelijke extra rijstrook aan de linkerzijde van de bestaande rijbaan) die tijdens de spits wordt opengesteld.

Op het kaartje in deze advertentie is het traject aangegeven waar de extra capaciteit voorzien is.

De startnotitie

De startnotitie is het begin van een tracéwetprocedure en een milieueffectrapportage (m.e.r.). U leest hierin wat onderzocht gaat worden en wat de achtergronden en uitgangspunten hiervan zijn. In de notitie worden alternatieven beschreven en wordt uitgelegd welke (milieu)effecten zullen worden onderzocht.

Waar kunt u de startnotitie inzien?

De Startnotitie extra capaciteit A15 Papendrecht - Hardinxveld-Giessendam kunt u van 16 augustus tot en met 12 september 2005 gedurende de reguliere openingstijden inzien op de volgende locaties:

- de gemeentehuizen van Papendrecht, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam, Alblasserdam, Dordrecht en Gorinchem;
- de (hoofd)vestigingen van de openbare bibliotheken van bovengenoemde gemeenten;
- de vestigingen van Rijkswaterstaat Zuid-Holland in Rotterdam, Gorinchem en Sliedrecht;
- de bibliotheken van de ministeries van Verkeer en Waterstaat en van VROM, beide in Den Haag.

Hoe kunt u reageren op de startnotitie?

De Minister van Verkeer en Waterstaat nodigt u uit gedurende de termijn van de terinzagelegging uw zienswijze op deze startnotitie naar voren te brengen. Uw schriftelijke reactie kunt u tot en met 12 september 2005 sturen naar:

Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat
A15 Papendrecht - Hardinxveld-Giessendam
Postbus 30316
2500 GH Den Haag

U kunt ook via internet reageren: www.inspraakvenw.nl.

Indien u van de gelegenheid gebruik wilt maken mondeling te reageren, moet u dit vóór 30 augustus 2005 kenbaar maken aan het Inspraakpunt Verkeer en Waterstaat, tel. 070 351 96 02. Indien u dat wenst, kunt u verzoeken om vertrouwelijke behandeling van uw persoonlijke gegevens.

Informatiebijeenkomst

Om u zo goed mogelijk te informeren over de inhoud van de startnotitie wordt er een informatiebijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst zijn medewerkers van Rijkswaterstaat aanwezig om een toelichting te geven en vragen te beantwoorden.

De informatiebijeenkomst vindt plaats op:

dinsdag 23 augustus 2005 CJMV-Gebouw, Stationsweg 29, Sliedrecht

De bijeenkomst begint om 17.00 uur en duurt tot 21.00 uur. Het is een doorlopende informatiebijeenkomst, waarbij om 17.15 uur voor organisaties en om 19.30 uur voor omwonenden een korte presentatie zal worden gegeven en algemene vragen kunnen worden beantwoord.

Wat gebeurt er met uw reactie?

Het Inspraakpunt bundelt alle reacties en stuurt deze onder andere naar de Ministers van V&W en van VROM, de betrokken bestuursorganen en de commissie voor de m.e.r. Deze commissie adviseert de Ministers over de richtlijnen voor de inhoud van het MER. Mede op basis van dit advies en de inspraakreacties stellen de Ministers vervolgens de richtlijnen vast.

Zo spoedig mogelijk na afloop van de inspraaktermijn kunt u de door het Inspraakpunt ontvangen reacties inzien op dezelfde locaties waar de startnotitie ter inzage ligt.

Nadere informatie

Een exemplaar van de startnotitie is te downloaden op www.inspraakvenw.nl of op te vragen bij Rijkswaterstaat Zuid-Holland, mevrouw E. Riley, tel. 010 40 26 173. Voor nadere informatie over de inhoud van de startnotitie kunt u contact opnemen met Rijkswaterstaat Zuid-Holland, de heer. E. van Leeuwen, tel. 010 40 26 187.

Voor inlichtingen over de inspraakprocedure kunt u terecht op www.inspraakvenw.nl en bij het Inspraakpunt, tel. 070 351 96 02.

Inspraakpunt
Verkeer en Waterstaat

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat Zuid-Holland

Bevoegd gezag: Minister van Verkeer en Waterstaat

Besluit: Tracébesluit

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C1.4

Activiteit: Aanleg van een extra rijstrook

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 16 augustus 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 18 oktober 2005

Bijzonderheden: Op de A15 tussen Papendrecht en Hardinxveld-Giessendam staan vrijwel dagelijks files. Het wegvak kan het verkeer steeds minder goed verwerken. In de ochtend- en avondspits treden doorstromingsproblemen op in beide richtingen. In de ochtendspits zijn de problemen het grootst in de richting van Rotterdam en in de avondspits in de richting van Gorinchem. Ook voor de komende jaren wordt een groei van het verkeer voorzien, waardoor het probleem steeds nijpender zal worden. RWS wil om die reden de wegcapaciteit tussen de aansluiting Papendrecht en de aansluiting Hardinxveld-Giessendam vergroten via het aanleggen van een extra rijstrook. Voor het verbeteren van de doorstroming op de A15 worden verschillende mogelijkheden onderzocht; dit omvat een verbreding met een permanente openstelling en een spitsstrook die tijdens de spits wordt opengesteld.

De Commissie vraagt in haar advies met name aandacht voor:

1. *Verkeer.* De verwachte verkeersintensiteiten;
2. *Luchtkwaliteit.* Het MER moet aangeven in hoeverre de luchtkwaliteit voldoet aan de ter zake geldende normering. Geef aan wat er gedaan wordt om de luchtkwaliteit te verbeteren;
3. *Geluid.* Te nemen geluidreducerende maatregelen moeten in het MER onderbouwd en uitgewerkt worden;
4. *Externe veiligheid.* Geadviseerd wordt de berekeningen conform de RBM II methodiek uit te voeren;
5. *Samenvatting.* Presenteer een zelfstandig leesbare samenvatting, met goed kaartmateriaal, die duidelijk is voor burgers en geschikt voor bestuurlijke besluitvorming.

Samenstelling van de werkgroep:

Dhr. dr. D.K.J. Tommel, voorzitter

Dhr. ing. E.H.A. de Beer

Dhr. ir. J. Termorshuizen

Secretaris van de werkgroep:

Mw. mr. M.J. Monninkhof

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20050816	A.A. van den Berg	Slidrecht	20050829
2.	20050816	F.E. Houwink	Gorinchem	20050829
3.	20050816	Anoniem		20050829
4.	20050816	G.A. Weijnschenk	Nieuw Lekkerland	20050829
5.	20050816	Anoniem		20050829
6.	20050817	M. ten Cate	Gorinchem	20050829
7.	20050817	E.E. Hubers	Papendrecht	20050829
8.	20050817	M. Schakel	Spijk	20050829
9.	20050817	H.R.M. Dill	Spijk	20050829
10.	20050817	Anoniem	---	20050829
11.	20050817	Anoniem	---	20050829
12.	20050817	Anoniem	---	20050829
13.	2005---	L.A. van Spindermolen	Hardinxveld-Giessendam	20050829
14.	20050818	J.G. Vos	Hardinxveld-Giessendam	20050829
15.	20050811	J. Tegelaar	Papendrecht	20050829
16.	20050817	Fam. Kazen	Papendrecht	20050829
17.	20050817	A.W. Buijs	Dordrecht	20050829
18.	20050818	C. Holleman	Slidrecht	20050829
19.	20050818	L. van 't Veer	Alblasserdam	20050829
20.	20050821	J.M. Prent	Dordrecht	20050829
21.	20050822	Anoniem	---	20050829
22.	20050819	O. Paans	Werkendam	20050829
23.	20050820	L. Timmer	Giessenburg	20050829

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
24.	20050822	Anoniem	---	20050829
25.	20050821	Anoniem	---	20050829
26.	20050822	W. van Rees	Sliedrecht	20050829
27.	20050823	J. Jong	Onbekend	20050829
28.	20050822	J. van 't Wout	Sliedrecht	20050829
29.	20050822	D. van Vuuren	Sliedrecht	20050829
30.	20050825	C. Langelaan	Gorinchem	20050829
31.	20050826	R. de Poel	Dordrecht	20050901
32.	20050818	L. Donker	Sliedrecht	20050901
33.	20050820	D.J.W. van Kooten	Sliedrecht	20050901
34.	20050819	H.M. ten Have	Dordrecht	20050901
35.	20050828	A. van Zuijdarn	Capelle a/d IJssel	20050901
36.	20050826	Anoniem	---	20050901
37.	20050824	L.A. den Besten	Hardinxveld-Giessendam	20050908
38.	20050902	Anoniem	---	20050908
39.	20050901	P. van den Berg	Sliedrecht	20050908
40.	20050904	Anoniem	---	20050908
41.	2000906	Anoniem	---	20050915
42.	20050906	L. de Stigter	Sliedrecht	20050915
43.	20050907	C. Edam	Sliedrecht	20050915
44.	20050823	D. de Roover	Hardinxveld	20050915
45.	20050907	J.B. de Vries	Gorinchem	20050915
46.	20050908	E.G.A. Lips	Hendrik Ido Ambacht	20050915
47.	20050908	E. Schepers	Zoetermeer	20050915
48.	20050910	Anoniem	---	20050915

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
49.	20050909	De Drechtsteden	Dordrecht	20050915
50.	20050907	Gasunie	Waddinxveen	20050915
51.	20050908	Waterschap Rivierenland	Tiel	20050915
52.	20050901	Gemeente Gorinchem	Gorinchem	20050915
53.	20050908	J. van Utrecht	Tiel	20050915
54.	20050912	J. de Bruin	Sliedrecht	20050915
55.	20050912	H. Naa	Papendrecht	20050915
56.	20050912	Regionale Brandweer Zuid-Holland Zuid	Dordrecht	20050915
57.	20050909	Combinatie Nederwaert	Sliedrecht	20050915
58.	20050909	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	20050921
59.	20050820	Anoniem	---	20050921

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Extra capaciteit A15 Papendrecht - Hardinxveld-Giessendam**

Op de A15 tussen Papendrecht en Hardinxveld-Giessendam staan vrijwel dagelijks files. Het wegvak kan het verkeer steeds minder goed verwerken. In de ochtend- en avondspits treden doorstromingsproblemen op in beide richtingen. In de ochtendspits zijn de problemen het grootst in de richting van Rotterdam en in de avondspits in de richting van Gorinchem. Ook voor de komende jaren wordt een groei van het verkeer voorzien, waardoor het probleem steeds nijpender zal worden. RWS wil om die reden de wegcapaciteit tussen de aansluiting Papendrecht en de aansluiting Hardinxveld-Giessendam vergroten via het aanleggen van een extra rijstrook.

Voor het verbeteren van de doorstroming op de A15 worden verschillende mogelijkheden onderzocht; dit omvat een verbreding met een permanente openstelling en een spitsstrook die tijdens de spits wordt opengesteld.

ISBN 90-421-1626-9